

4 Οκτωβρίου 2009

Ιερά Μονή Παναγίας Αγνούντας στην Επίδαυρο (μέρος 10ο)

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

[Συνέχεια από \(9\)](#)

16. Η αναγέννηση της Μονής

Από την οικτρή αυτή εικόνα ντροπής και ασέβειας, απαλλάχτηκε η Μονή, χάρις στο προσωπικό ενδιαφέρον της ηγουμένης Χριστονύμφης και τους αγώνες της «μόνιμης εκεί ασκητριάς» (18) γερόντισσας Μακρίνας, οι οποίες περιέβαλαν με το απεριόριστο ενδιαφέρον τους την παλαιά αυτή Μονή.

Το έτος 1945 με ενέργειες του τότε Μητροπολίτη Αργολίδος Χρυσοστόμου Ταβλαδωράκη, εξεδόθη Β. Διάταγμα, με το οποίο εγκρίθηκε η μετατροπή της Ιεράς Μονής Αγνούντος - Ταξιαρχών σε γυναικεία. Από το έτος 1949 ανέλαβε την ηγουμενεία των ενωμένων αυτών Μονών η μοναχή Χριστονύμφη.

Με επίπονες προσπάθειες και αγώνες απομακρύνθηκε κάθε ξένο και ακάθαρτο και η Μονή επανήλθε στους πραγματικούς κατόχους της. Πραγματοποιήθηκαν αναστηλώσεις στα τείχη στους πυργίσκους και στα κελλιά, ανακαινίσθηκαν οι ξύλινοι διάδρομοι και η πύλη. Η Μονή επανακτά σταδιακά την παλαιά της μορφή και επιβλητικότητα.

Με υπουργική απόφαση που δημοσιεύθηκε στις 26-11-1980 κηρύχθηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο, με ζώνη προστασίας 300 μ. γύρω από αυτήν.

Η Μονή ξαναζεί και μαζί της οι θρύλοι που για τόσους αιώνες την συντροφεύουν. Και, το σπουδαιότερο, ο προσκυνητής βιώνει το βαθύ αίσθημα κατανύξεως, γαλήνης και ανατάσεως που διαποτίζει την ψυχή του, μόλις διαβεί το κατώφλι και βρεθεί μέσα στο θαμπόφωτο, μυστηριακό, σχεδόν απόκοσμο περιβάλλον του χιλιόχρονου καθολικού της Μονής.

17. Δραστηριότητες της Μονής

Σημαντική υπήρξε η κοινωνική, εθνική και πνευματική προσφορά της Μονής Αγνούντος στη διάρκεια του ιστορικού της βίου, όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά και σε Πανελλήνια κλίμακα.

Η Μονή δεν βοηθούσε μόνο περιστασιακά με ελεημοσύνες τους επισκέπτες του διαβατικού και των «θρανίων» και τους φτωχούς περιοίκους με αμνοερίφια στις μεγάλες χριστιανικές εορτές, αλλά συνέβαλε ουσιαστικότερα και αποτελεσματικά στην ανακούφιση των απόρων και ακτημόνων της περιοχής. Ανεξάρτητα από την ανθηρή ή πενιχρή οικονομική της κατάσταση, η φιλανθρωπική της δράση εκδηλωνόταν ανελλιπώς.

Προσέφερε κατά καιρούς **καταφύγιο και φιλοξενία** σε ασθενείς, άπορους, τυφλούς, αιχμαλώτους και κατατρεγμένους. Είχε κατηγορηθεί ότι προσέφερε άσυλο σε φυγόδικους, που δεν ήταν παρα οφειλέτες του Δημοσίου.

«Οι ασθενείς εις αυτήν ανεπτέρωνον τας ελπίδας των, οι πονεμένοι εις αυτήν ανεκουφίζοντο και οι πτωχοί και οι πένητες εις αυτήν εύρισκον περίθαλψιν και στοργήν». (5) Πολλοί από αυτούς δούλευαν ως μόνιμο ή εποχιακό βοηθητικό προσωπικό, βοσκοί, γεωργοί, υπηρέτες, με τροφή στέγη και μισθό. Σε άλλους παρεχωρείτο ή εκμετάλευση των μοναστηριακών αγροτικών και δασικών εκτάσεων, ελαιοστασίων και αμπελώνων, αντί ενοικίου. Ακόμη και ακούσια προσέφερε τις ευεργεσίες της η Μονή, όταν κατά τη διάρκεια των περιπετειών της ή των πολέμων, τα προϊόντα των κτημάτων της και τα άλλα υπάρχοντα της έθρεψαν πολλές οικογένειες, όταν από ανάγκη τα εκαρπούντο.

Ανταποκρινόταν επίσης η Μονή σε όλες τις εκκλήσεις ή εντολές της πατρίδας, σε καιρό ειρήνης ή πολέμου, προσφέροντας χρήματα ή εφόδια σε κάθε είδους εισφορές, εράνους και συνδρομές.

Οι Μονές Αγνούντος και Ταξιαρχών πρόσφεραν από την αρχή τις υπηρεσίες τους και με κάθε τρόπο συνέβαλαν στους Εθνικούς αγώνες.

Όπως είδαμε στο κεφάλαιο «Επιγραφές και χαράγματα», δύο από τα πέντε εκλεγέντα μέλη του Εκτελεστικού Σώματος κατά την Α΄ Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, οι Ιωάννης Ορλάνδος και Ιωάννης Λογοθέτης, «ετέλεσαν άγιασμόν το 18 [22]».

Ασφαλώς δεν θα παρευρέθησαν μόνον αυτοί, ο δε αγιασμός έγινε προφανώς για την ευόδωση των εργασιών της Εθνοσυνελεύσεως.

Οι Μονές ετέθησαν στη διάθεση των πληρεξουσίων, των οπλαρχηγών και της συνοδείας των. Πρόσφεραν στέγη, τρόφιμα, ζωοτροφές, χρησιμοποιήθηκαν ως τόποι καταυλισμού των στρατιωτικών σωμάτων και διαμονής των πολιτικών. **Στη Μονή Ταξιαρχών φυλάχτηκαν τα πρωτόγραφα πρακτικά της Εθνοσυνελεύσεως.**

Στα επόμενα χρόνια οι Μονές «εψώμισαν τα διερχόμενα συχνά εκ της Επιδαυρίας στρατεύματα, που βεβαίως δεν είχαν την σημερινή Οργάνωση και επιμελητεία, διέθεσαν «ταΐνια» ζωοτροφιών δια το Μεταγωγικόν Στρατιωτικόν Σώμα, διέθεσαν τους ημιόνους της Μονής δια το Πυροβολικόν και άλλες έκτακτες αγγαρείες, όπως προκύπτει από επίσημα έγγραφα και ευαρέσκεια των Αρχών προς τους ηγούμενους των Μονών, διότι «προθύμως και ετοιμώς» ανταπεκρίθησαν εις τας σχετικές εκκλήσεις». (18).

Ο ιερέας Γεώργιος Παπασταύρου αναφερόμενος στη Μονή Αγνούντος γράφει: **«Μεγάλη κυρίως ήταν η προσφορά του Μοναστηρίου στο υπόδουλο Έθνος, κατά τα χρόνια της φοβερής τουρκικής σκλαβιάς. Πολλούς βασανισμένους και διωγμένους ραγιάδες εστήριξε, πολλούς πεινασμένους εξέθρεψε, πολλούς καπεταναίους εβοήθησε στον ιερό τους αγώνα πολλούς κλέφτες και άρματωλούς ενέπνευσε και πολλές ψυχές βοήθησε στον πόνο τους, στην αγωνία τους, στα πολλά βάσανα της ζωής.»** (14).

Στο αρχείο της Μονής Ταξιαρχών διασώζεται έλλειπες χειρόγραφο, το οποίο αναφέρει ότι ο Γάλλος Φιλέλληνας Φ. Ζουρνταίν έστειλε κρυφά στις 12 Ιουλίου 1825 δύο Γάλλους και ένα διερμηνέα στη Μονή Αγνούντος. Τους οδήγησε ένας νεανίας ο Γεώργιος Κεφάλας, γιός του αγωνιστή Παναγιώτη Κεφάλα, ο οποίος είχε θανατωθεί στο Μανιάκι, πολεμώντας δίπλα στον Παπαφλέσσα, τον Αιγύπτιο Ιμπραήμ. Στη Μονή συγκεντρώθηκαν επίσης πρόκριτοι της Πιάδας (Ν. Επιδαύρου), του Ναυπλίου και των γύρω περιοχών και έκαμαν τριήμερο συμβούλιο, το οποίο έχει άμεση σχέση με τη γνωστή επιστολή του Ζουρνταίν προ τον Ιμπραήμ. Όπως αναφέρει στη συνέχεια το χειρόγραφο, με το διάβημα του αυτό ο Ζουρνταίν «θα πείσει τον έχθρόν μας Ιμπραήμ πασιά, οι αιγύπτιοι να μονοιάξουν μεθ' ημών, ήγουν να συμφιλιωθούν μεθ' ημών και των στρατιωτικών δυνάμεων μας και από κοινού να πολεμήσουμε ώσπερ κοινό εχθρό τον τούρκο, που και πράγματι είναι κοινός εχθρός...».

Μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό οι μονές της Αργολίδος προσέφεραν σεβαστά χρηματικά ποσά ως τακτικές εισφορές για τη σύσταση και λειτουργία σχολείων. Το έτος 1830 οι ηγούμενοι των Μονών Ταξιαρχών και Αγνούντος Επιδαύρου προσέφεραν αντίστοιχα 160 και 100 φοίνικες, «υπέρ

σχολείων και φιλανθρωπικών καταστημάτων».

Επί πλέον οι πρόκριτοι Νέας Επιδαύρου υπέβαλαν στις 6 Φεβρουαρίου 1826 αίτημα προς το Βουλευτικόν Σώμα, να εγκρίνη «την σύστασιν εν τη πόλει των αλληλοδιδασκτικού σχολείου, συντηρηθησομένου από τας προσόδους των πέριξ δύο μονών», δηλαδή Ταξιαρχών και Αγνούντος, πράγμα που έγινε.

Τέλος οι ηγούμενοι και μοναχοί σε όλη τη διάρκεια του Ιστορικού βίου των Μονών, ως εφημέριοι και πνευματικοί οδηγοί, υπήρξαν οι φύλακες της Ορθοδοξίας στην περιοχή, σε κάθε εποχή και κυρίως στα χρόνια της δουλείας.

18. Ηγούμενοι της Μονής

1029/30 ΓΑΒΡΙΗΛ

1345 ΑΒΕΡΚΙΟΣ

1710-1795 ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ

ΣΥΜΕΩΝ

ΒΑΡΑΧΙΑΣ

ΠΑΪΣΙΟΣ

ΛΕΟΝΤΙΟΣ

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

1839 – ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ 1854 – ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΚΟΥΡΗΣ

1874-76 ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ΠΑΥΛΟΥ (Αγνούντος – Ταξιαρχών)

1876-78 ΑΝΑΝΙΑΣ ΠΕΡΡΑΣ » »

1880-83 ΙΑΚΩΒΟΣ ΔΑΦΝΗΣ » »

1883-84 ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΟΥΒΡΟΣ » »

1884-88 ΔΟΣΙΘΕΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ » »

Από το έτος 1886 με Β. Διάταγμα η έδρα των συγχωνευμένων από το έτος 1874 Μονών Αγνούντος - Ταξιαρχών μετετέθη στη Μονή Ταξιαρχών.